

Obesitas

Geboortezorg

VSV's:

Eindhoven, Anna, Veldhoven

Datum: mei 2018, herziene versie juli 2019

Duo: T. Hassaart, C.vd. Donk

Doelstelling

Streven naar een zo veilig mogelijke begeleiding van zwangerschap en bevalling van een zwangere patiënte met overgewicht en obesitas.

Doelgroep

Gynaecologen en
Verloskundigen 1^e en 2^e lijn

Doel

Streven naar een zo veilig mogelijke begeleiding van zwangerschap en bevalling van een zwangere patiënte met overgewicht en obesitas.

Toepassing

Deze richtlijn is van toepassing op iedere zwangere met een BMI ≥ 30

Definitie

Obesitas is een abnormale gezondheidstoestand waarbij er een overschot aan vetweefsel is. De meest gebruikte definitie in de zwangerschap is gebaseerd op de Quetelet-index "Body Mass Index" (BMI). BMI = gewicht (kg): lengte in het kwadraat (m). De gewichtsclassificatie volgens de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) definieert een BMI ≥ 30 kg/m² als obesitas.

Tabel WHO gewichtsclassificatie

	BMI (kg/m ²)
Ondergewicht	< 19
Normaal	19 – 24.9
Overgewicht	25 - 29.9
Klasse I obesitas	30 – 34.9
Klasse II obesitas	35 – 39.9
Klasse III obesitas	≥ 40

Risico's tijdens de zwangerschap

- Verhoogde kans op spontane abortus
- Sterk toegenomen kans op ontwikkelen van diabetes
- Kans op ontwikkelen van zwangerschapshypertensie en pre-eclampsie neemt lineair toe met toename van de BMI
- Foetale macrosomie, verhoogde kans op schouderdystocie
- Het risico op intra-uteriene sterfte zonder aanwijsbare redenen stijgt lineair met het preconceptionele gewicht.
- Toegenomen risico op aangeboren afwijkingen waaronder met name neurale buisdefecten en hartafwijkingen
- Verhoogde kans op serotiniteit en dus verhoogde kans op inleiding

Risico's durante partu

- Trager verloop baringsproces
- Hogere incidentie van foetale nood
- Toename sectio-percentag
- Groter risico op anesthesiologische en postoperatieve complicaties

Risico's post partum

- Toegenomen incidentie van fluxus post partum
- Kans op endometritis 3 x vergroot
- Verhoogd risico op trombo-embolische processen
- Slechtere wondgenezing

Minimaal vereiste zorg

Preconceptioneel In de zwangerschap

Advisering en voorlichting

BMI bepaling preconceptioneel of in het eerste trimester (gewicht 1e trimester)

- BMI $\geq$ 30 (klasse I obesitas)
  - Screening door middel van het bepalen van een random glucose (voorkeur nuchtere glucose) bij intake
  - Diagnostiseren van zwangerschapsdiabetes bij 24-28 weken door middel van een OGTT in de 1^e lijn)
- BMI $\geq$ 35 (klasse II obesitas)
  - Screening door middel van het bepalen van een random glucose (voorkeur nuchtere glucose) bij intake
  - Diagnostiseren van zwangerschapsdiabetes bij 24-28 weken door middel van een OGTT (in de 1^e lijn)
  - Poliklinische partus onder verantwoordelijkheid van de eerste lijn
- BMI $\geq$ 40 (klasse III obesitas)
  - Controle zwangerschap en partus door de 2^e lijn
  - Screening door middel van het bepalen van een random glucose (voorkeur nuchtere glucose) bij intake
  - Diagnostiseren van zwangerschapsdiabetes bij 24-28 weken door middel van een OGTT
  - Consult anesthesioloog ante partum overwegen

Een hoge BMI alleen is geen indicatie voor een GUO.

Voor de bloeddrukmeting bij obese vrouwen dient gebruik gemaakt te worden van een aangepast bloeddrukmanchet. De optimale bloeddrukmanchet heeft een lengte van 80 % en een breedte van 40 % van de armomtrek, die wordt gemeten halverwege het olecranon en het acromion. Een te smalle bloeddrukmanchet leidt tot overschatting van de bloeddruk en een te brede manchet tot onderschatting.

Overweeg

Echoscopische groeiconrole bij 27, 30 en 33 weken

Consult gynaecoloog en anesthesist ook bij BMI tussen 35 en 40 voor advies en beoordeling mogelijkheid tot epidurale en spinale analgesie

Post partum

Tijdige mobilisatie

Bij nacontrole postpartum bespreken van gezondheidsrisico's van obesitas

Literatuur: NVOG richtlijn Zwangerschap en Obesitas12-06-2009